

วิเคราะห์แสนยานุภาพล่าสุดของกองทัพรัสเซีย

“รัสเซียจัดพิธีสวนสนามอย่างยิ่งใหญ่เนื่องในวันแห่งชัยชนะ อวดยุทธโรปรณ์ชนิดใหม่ รวมถึงรถถังเทอร์มินเตอร์ ที่พร้อมรบในสงครามนิวเคลียร์ และ เครื่องบินรบ มิค-๓๑ ซูเปอร์โซนิค ที่ติดอาวุธมิสไซล์คินคัล โดยประธานาธิบดีวลาดิมีร์ ปูติน ซึ่งเพิ่งสาบานตนรับตำแหน่งประธานาธิบดีสมัยที่ ๔ เมื่อวันที่ ๗ พ.ค.๖๑ หลังชนะการเลือกตั้งเมื่อเดือน มี.ค.๖๑ ที่ผ่านมา ได้กล่าวสุนทรพจน์กลางจัตุรัสแดงในกรุงมอสโก ต่อหน้าทหารและทหารผ่านศึกรวมประมาณ ๑๓,๐๐๐ นาย ที่มาร่วมเดินขบวนสวนสนามในวันรำลึกครบรอบ ๗๓ ปี ชัยชนะเหนือกองทัพนาซีเยอรมันสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๙ พ.ค.๖๑ ที่ผ่านมา โดยกระทรวงกลาโหมของรัสเซียเปิดเผยด้วยว่า อวดยุทธโรปรณ์ส่วนมากที่นำมาแสดงในพิธีสวนสนามครั้งนี้ผ่านการทดสอบในซีเรียมาแล้ว ทั้งนี้ การแสดงแสนยานุภาพในครั้งนี้มีอวดยุทธโรปรณ์รวม ๑๕๙ ชนิด ซึ่งรวมถึงอากาศยาน ๗๕ ลำ และยังมีหุ่นยนต์ทุระเบิดที่กองทัพรัสเซียใช้ในเมืองพัลเมราและอาเลโปของซีเรีย และรถถังไร้คนขับ นอกจากนี้ยัง

รัสเซียอวดแสนยานุภาพกองทัพในพิธีฉลองวันแห่งชัยชนะเหนือนาซี (Victory Day)

รัสเซียฉลองวันแห่งชัยชนะในสงครามโลกครั้งที่ ๒ (Victory Day) อย่างยิ่งใหญ่ โดยจัดพิธีสวนสนามที่จัตุรัสแดง กรุงมอสโก โดยขบวนอวดยุทธโรปรณ์ทันสมัยทั้งเครื่องบินรบ รถถัง และขีปนาวุธ เพื่อแสดงแสนยานุภาพของกองทัพอวดสายตาชาวโลก พิธีสวนสนามนี้จะจัดขึ้นอย่างยิ่งใหญ่ในวันที่ ๙ พ.ค.ของทุกปี ตั้งแต่ปี ๑๙๙๖ ณ จัตุรัสแดงกลางกรุงมอสโก เพื่อเฉลิมฉลองวันแห่งชัยชนะที่กองทัพโซเวียตมีชัยเหนือกองทัพนาซีในสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๑๙๔๕ โดยเป็นสงคราม Great Patriotic War ที่กินเวลาเกือบ ๔ ปี ระหว่างปี ๑๙๔๑ - ๑๙๔๕ มีชาวโซเวียตเสียชีวิตมากถึง ๒๖.๖ ล้านคน โดยศึกครั้งนั้นมีทหารราว ๘ - ๑๓ ล้านคน เข้าร่วมสู้รบตามสมรภูมิต่างๆ ตั้งแต่เหนือสุดที่ทะเลแบเร็นตส์ จนจรดใต้สุดที่ทะเลดำ ใช้รถถังและปืนใหญ่อัตโนมัติ ๖,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ คัน ปืนใหญ่และปืนครก ๘๕,๐๐๐ - ๑๖๕,๐๐๐ กระบอก และเครื่องบิน ๗,๐๐๐ - ๑๙,๐๐๐ ลำ

สำหรับปีนี้งานสวนสนามใช้บุคลากรทั้งหมดกว่า ๑๓,๐๐๐ คน ยานพาหนะ ๑๕๙ คัน รวมถึง เครื่องบิน ๗๕ ลำ เรียกได้ว่าแสดงแสนยานุภาพอย่างเต็มเปี่ยมทั้งเครื่องบินรบ โดรน รถถัง ยานรบทหารราบ ยานหุ้มเกราะ ปืนใหญ่อัตโนมัติ และขีปนาวุธทางยุทธศาสตร์ อาทิ

Su-57 ซึ่งเป็นเครื่องบินขับไล่ยุค ๕ ที่พัฒนาโดยบริษัท Sukhoi

ทดสอบบินครั้งแรกในปี ๒๐๑๐ ด้วยจุดเด่นที่เทคโนโลยีสเตลธ์ ซึ่งออกแบบมาให้สามารถหลบเลี่ยงการตรวจจับของระบบเรดาร์ได้ โดยกระทรวงกลาโหมรัสเซียได้มีการส่งเครื่องบินรบ Su-57 จำนวน ๒ ลำ ไปซีเรียเพื่อปฏิบัติการโจมตีตบผู้รบเมื่อเดือน ก.พ.๖๑ ที่ผ่านมา

Kinzhalt เป็นอาวุธปล่อยนำวิถีพิสัยไกลที่สามารถเคลื่อนที่ในอากาศได้เร็วกว่า ๑๐ เท่าของความเร็วเสียง (Hypersonic) เปิดตัวโดยประธานาธิบดีวลาดิมีร์ ปูติน ในระหว่างแถลงนโยบายประจำปีต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๑ มี.ค.๖๑ พร้อมอวดโฉมบนเครื่องบินรบแบบ MiG-31K โดยสามารถทะลวงแนวป้องกันขีปนาวุธของข้าศึกและโจมตีเป้าหมายได้อย่างแม่นยำ

RS-24 Yars หรือ Topol-MR เป็นระบบขีปนาวุธข้ามทวีปที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง สามารถติดตั้งหัวรบนิวเคลียร์ได้ถึง ๑๐ หัว และมีพิสัยทำการไกลถึง ๑๒,๐๐๐ กิโลเมตร ปัจจุบันรัสเซียมีขีปนาวุธ RS-24 Yars จำนวน ๗๓ หน่วย แบ่งเป็นขีปนาวุธที่ติดตั้งบนแท่นยิงเคลื่อนที่ ๖๓ หน่วย และในหลุมไซโล ๑๐ หน่วย

T-14 Armata เป็นรถถังประจัญบานหลัก (MBT) สามารถเคลื่อนที่ได้อย่างคล่องแคล่ว และมีระบบอาวุธทันสมัย ประกอบด้วยป้อมปืนอัตโนมัติขนาดลำกล้อง ๑๒๕ มม. ปืนกลยิงเร็วอัตโนมัติขนาด ๑๒.๕ มม. และระบบต่อต้านจรวดทำลายรถถังที่มากับเทคโนโลยีป้องกันเชิงรุก (Active Protection

พิธีสวนสนามในวันแห่งชัยชนะ ๙ พ.ค.๖๑

Uran-9 รถถังขนาดเล็กติดตั้งป้อมปืนขนาดลำกล้อง ๓๐ มม. สามารถยิงเร็วได้ถึง ๔๐๐ นัดต่อนาที ติดตั้งจรวดต่อต้านรถถังที่ยิงได้ไกล ๔ กิโลเมตร ความแม่นยำในการโจมตีเป้าหมายสูงถึง ๙๐%

S-400 Triumf ระบบขีปนาวุธต่อต้านอากาศยานที่ทันสมัยที่สุดของกองทัพรัสเซียเปรียบเทียบกับระบบป้องกันขีปนาวุธแบบ Patriot ของสหรัฐฯ ซึ่งสามารถสกัดกั้นขีปนาวุธและจรวดร่อนนำวิถีบนอากาศ รวมถึงยิงทำลายเครื่องบินรบและอากาศยานไร้คนขับได้ด้วยรัศมีทำการไกลถึง ๔๐๐ กิโลเมตร

นอกจากยุทธโศภณดังกล่าวข้างต้น ยังมีระบบอาวุธนำวิถีจากพื้นสู่อากาศแบบ Buk-M2, รถถัง T-72, ยานหุ้มเกราะ Tigr-M, ยานรบทหารราบ Kurganets-25, เครื่องบินทิ้งระเบิด Tu-160 และ Tu-22M3, โครน Katran และ Korsar, เฮลิคอปเตอร์ทหาร Mi-26, Mi-8, Mi-28N, Ka-52 Alligator และ Mi-24P ที่ถูกนำมาอวดแสนยานุภาพในครั้งนี้อีกด้วย

วิเคราะห์สถานการณ์และผลกระทบ

ปีนี้นงานสวนสนามจัดขึ้นในช่วงเวลาที่รัสเซียกำลังถูกกดดันจากสหรัฐฯ และชาติสมาชิกองค์การนาโต ทั้งจากกรณีพิพาทเรื่องการผนวกดินแดนไครเมีย การใช้อาวุธเคมี ในสงครามกลางเมืองซีเรีย และการลอบสังหารอดีตสายลับรัสเซียที่แพร่กระจายไปอยู่อังกฤษ ไปจนถึงกรณีแทรกแซงการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ เมื่อปี ๒๐๑๖

ความพิเศษของการสวนสนามในครั้งนี้ นอกจากเป็นการเสริมอำนาจความยิ่งใหญ่ของผู้นำรัสเซียอย่างปูติน แล้วยังสะท้อนยะภพของความก้าวหน้าเทคโนโลยีทางทหารที่ล้ำสมัย และความพร้อมของเชี่ยวชาญลับที่มีข่าวที่จะสร้างความเจ็บปวดให้แก่ปฏิภักษ์ได้หากมีการใช้กำลังทางทหารในการแก้ปัญหากรณีพิพาท

อีกหนึ่งความพิเศษของการสวนสนามปีนี้อยู่ที่การปรากฏตัวของนายกรัฐมนตรี เบนจามิน เนทันยาฮู แห่งอิสราเอล ซึ่งเป็นแขกพิเศษที่เดินทางมาชมขบวนพาเหรดของกองทัพรัสเซีย เพราะรัสเซียกับอิสราเอลมีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน เนื่องจากรัสเซียเป็นพันธมิตรกับทั้งอิสราเอลและอิหร่าน แต่ในขณะเดียวกัน อิหร่านกับอิสราเอลกลับเป็นศัตรูคู่อาฆาตที่บาดหมางกันมาช้านาน การเยือนของเนทันยาฮูมีขึ้นในช่วงที่ข้อตกลงนิวเคลียร์อิหร่านส่อเค้าล้มทุกขณะ เนื่องจากประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ของสหรัฐฯ ประกาศถอนตัวจากข้อตกลงฯ เพราะเห็นว่าเงื่อนไขที่อิหร่านรับปาก ๖ ข้อขัดแย้งกัน เพื่อแลกกับการไม่ถูกคว่ำบาตรเมื่อปี ๒๐๑๕ นั้นมีข้อบกพร่องมากมาย และข้อตกลงนี้จะไม่สามารถหยุดยั้งอิหร่านให้พัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ต่อไปได้ ขณะที่อิสราเอลเป็นประเทศที่ออกมาเปิดโปงเอกสารลับที่บ่งชี้ว่าอิหร่านโกหกและแอบลักลอบพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์โดยละเมิดต่อข้อตกลงระหว่างประเทศ ซึ่งสวนทางกับเจตนารมณ์ของรัสเซียที่ต้องการให้สหรัฐฯ และนานาชาติผ่อนปรนความเข้มงวดต่ออิหร่าน

นอกจากนั้น ในการกล่าวสุนทรพจน์กับเหล่าผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการทหารของรัสเซีย ปูติน ยังได้แถลงเกี่ยวกับแสนยานุภาพทางทหารของประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างรัสเซีย - สหรัฐฯ โดยกล่าวว่าอาวุธที่ทันสมัยมีส่วนทำให้ศักยภาพของกองทัพรัสเซียเพิ่มขึ้นมากมาย ซึ่งความสัมพันธ์

ที่ผ่านมาระหว่างรัสเซียและสหรัฐฯ ได้เข้าสู่ระดับเดียวกับยุคหลังสงครามเย็นอันเนื่องมาจากสงครามในซีเรีย คำกล่าวหารัสเซียแทรกแซงการเลือกตั้งประธานาธิบดีอเมริกา เมื่อปี ๒๐๑๖ และความเห็นต่างในประเด็นควบคุมอาวุธนิวเคลียร์ ผู้นำรัสเซียยังได้กล่าวถึงขีปนาวุธความเร็วเหนือเสียงใหม่ “อวองการ์ด” (Avangard) และขีปนาวุธข้ามทวีปใหม่ “ซาร์มาต” (Sarmat) ซึ่งเตรียมเข้าประจำการในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า รวมถึงขีปนาวุธเร็วเหนือเสียง “คินซัล” (Kinzhal) ที่ปัจจุบันถูกส่งเข้าประจำการแล้วในจังหวัดทหารบกใต้ของรัสเซีย โดย อวองการ์ด เป็นขีปนาวุธพิสัยข้ามทวีปที่สามารถพุ่งไปในชั้นบรรยากาศด้วยความเร็วเหนือเสียง ๒๐ เท่า อาวุธชนิดนี้สามารถเปลี่ยนทั้งเส้นทางและระดับความสูงระหว่างพุ่งเข้าหาเป้าหมาย ส่งผลให้ไม่มีระบบป้องกันภัยทางอากาศหรือป้องกันขีปนาวุธใดๆ ทำลายมันได้ การที่รัสเซียกำลังพัฒนาอาวุธทรงอานุภาพใหม่ขีปนาวุธที่สามารถบรรจุและนำส่งหัวรบนิวเคลียร์สู่เป้าหมายด้วยความเร็วระดับไฮเปอร์โซนิก และจรวดร่อนนำวิถีที่มีพิสัยทำการไม่จำกัดชนิดที่ทำให้ระบบไล่ป้องกันขีปนาวุธขององค์การสนธิสัญญาป้องกันแอตแลนติกเหนือ (NATO) ไร้ความหมาย เป็นนัยยะให้เห็นว่ารัสเซียส่งสาส์นถึงประเทศที่พยายามแข่งขันด้านอาวุธกับรัสเซียตลอด ๑๕ ปีที่ผ่านมา และใช้มาตรการคว่ำบาตรอย่างผิดกฎหมาย เพื่อช่วงชิงความได้เปรียบเหนือรัสเซีย รวมถึง ปิดกั้นการพัฒนาประเทศรัสเซียแต่ไม่สามารถปิดล้อมรัสเซียได้ ด้วยพิสัยทำการโจมตีที่ไม่จำกัดของจรวดร่อนนำวิถีแบบใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานนิวเคลียร์ ทำให้สามารถใช้ในหลายยุทธวิธีที่จำเป็น ซึ่งรัสเซียได้พัฒนาขึ้นเพื่อรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ที่ไม่เป็นมิตรกับรัสเซีย

สรุปและข้อเสนอแนะ

ประเทศไทยและกองทัพจึงต้องจับตาดูสถานการณ์ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมมาตรการรองรับ การกำหนดจุดยืนและการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศอื่นๆ รวมถึงการวางตัวกับประเทศต่างๆ ที่อยู่ใต้อาณัติดังกล่าวอย่างเหมาะสม

ในส่วนของกองทัพไทยเนื่องจากไทยและรัสเซียมีความสัมพันธ์มาอย่างยาวนาน ๑๒๐ ปี มีความก้าวหน้าในด้านความร่วมมือต่อกันที่เป็นประโยชน์ในหลายเรื่อง เช่น ด้านการแลกเปลี่ยนการเยือน การฝึก การศึกษา และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งความร่วมมือระหว่างกองทัพของ ๒ ประเทศเป็นรากฐานที่สำคัญในการยกระดับความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างกองทัพต่อไปในอนาคต

♦ ข้อมูลอ้างอิง

๑. คมปทิต สุกุลหวง (๒๕๖๑). รัสเซียอวดแสนยานุภาพกองทัพในพิธีฉลองวันแห่งชัยชนะเหนือนาซี. สืบค้นเมื่อ ๙ พ.ค.๒๕๖๑ จากสำนักข่าว : THE STANDARD (<https://thestandard.co/russia-military-parade/>)
๒. เปลง สีเงิน (๒๕๖๑). รัสเซียสวนสนามวันแห่งชัยชนะ ถือโอกาสอวดยุทธโศภณรุ่นใหม่. สืบค้นเมื่อ ๙ พ.ค.๒๕๖๑ จากสำนักข่าว : ไทยโพสต์

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา SSC Focus กรุณาส่งข้อคิดเห็นของท่านมายังคณะผู้จัดทำ (ศศย.สปท.) T/F : ๐๒ ๒๗๕ ๕๗๑๕ - ๑๖

๑. ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม / เห็นว่าควรศึกษาเพิ่มเติม

- การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี การทหาร พลังงาน / สิ่งแวดล้อม
- อื่นๆ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

บทวิเคราะห์โดย พันโทหญิง ปิยะนุช ปิ๋ว นักวิจัย กศย.ศศย.สปท.